

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐT: TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Nemzeti veszedelem.

Az emberi hiszékenységet kiaknázó ügynököknek egész raját bocsátották rá a szegény, pénzre és földre éhes magyar népre a német, holland és más külföldi hajóstársaságok, hogy nekik anyagot szállítsanak, melylyel az oceánt járó hajósörnyetegek gyomrát betömjék. Akadtak és akadnak magyar emberek, jegyzők, bírók és hivatalnokok, akik segítő társul szegődtek ez emberek mellé, hogy hiszékeny emberek jószágával és állásaikkal visszaélve, kivándorlásra csabitanak szegényt és gazdagot, csak hogy 15 korona közvetítési díjat minden koponya után bezebeljenek.

Hogy hányszor száz és száz ember élete bánja meg ezt a lelkiismeretlenséget, azt csak az tudja, aki figyelemmel kíséri, hogy hány száz ilyen kivándorló megy tönkre, aki családjának fentartója, kenyérkeresője, s akik azután kenyérkereső nélkül maradván, elpusztulnak.

A kivándorlási törvény, amint az ma fennáll és végrehajtatik, a legnagyobb kivándorlási ügynök, és amíg ezt vagy mással nem pótolják, vagy hatályon kívül nem helyezik, addig a kivándorlás nemcsak hogy meg nem szűnik, sőt mindig fokozottabb mértékben emelkedni fog. A hatóságok várakozó álláspontot foglaltak el a ki-

vándorlással szemben, azt tartván felölle, hogy ez csak muló kor lesz, sőt némely tekintetben szerencse is, amennyiben a munkakerülő, szemét és közveszélyes csavargó neptől fog az ország megszabadulni, és kevesebb dolga lesz velük a hatóságoknak.

Sajnos, nem így történt. Mert éppen a szorgalmas, jóra való, becsületes magyar és idegen ajku munkásnép vette kezébe a vándorbotot, s ma, a kivándorlási törvény életbe lépte után négy esztendővel ott tartunk, hogy több mint 700 ezer ember vándorolt Amerikába, és hogy idehaza éppen a legnagyobb mezőgazdaságot űző vidékeken munkashiány észlelhető, és hogy legutóbb, különösen a Dunántulon, Duna-Tisza közén és a Tiszántulon, tehát a legmagyarabb vidékeken, valószínűleg nemzeti veszedelemmé nőtte ki magát a kivándorlás és hogy ezeken a helyeken tudta felütni fejét az agrárszocializmus.

Eltekintve az óriási anyagi veszteségtől, amely a kivándorlás terén az országot éri, sokkal nagyobb a veszteség, ha azt is figyelembe vesszük, hogy négy év alatt 700 ezer munkás kéz elvesztését s nyíli a magyar mezőgazdaság és ipar, és hogy ezek közül több mint 45 ezer elpusztult, és közel 55 ezer ember, mint rokkant munkakeptelen, maris elveszett a családjára nézve. És nézzük csak, mit tettek a

kivándorlás megakadályozására nézve: Semmit!

Az egész intézkedés annyiból állott, hogy megcsináltak egy rossz kivándorlási törvényt, amelylyel elérték azt, hogy a külföldi ügynökök mellé meg néhány száz magyar ügynököt bocsátottak a nép nyakára, akik azután már a legutóbbi esztendőben 308 ezer embert szállítottak Amerika bányába és gyáripari telep-re. Megdöbbenő ez a statisztika, már azért is, mert kitűnik ebből az, hogy a hazáját elhagyó 308 ezer kivándorlóból volt 251 ezer férfi és 57 asszony, leány és gyermek.

A férfi kivándorlók 76 százaléka, vagyis 190770 egyén a 25-50-ik életévet betöltött legerőteljesebb munkásra, míg a hátralekös 24 százalékig, vagyis 60240 egyén, 19-től 25 év katonakötelességre esik. Kell-e ennel megdöbbenőbb számadat annak igazolására, hogy szinte rohanva közeledünk a nemzeti pusztulás veszedelmé felé?

Ezt pedig megakadályozni nemcsak hogy kell, de kötelessége a kormánynak, még pedig minél előbb, minél radikálisabb eszközökkel.

Két mód van rá.

Először is módosítani kell a kivándorlási törvényt és földet adni a népeknek.

Minél több földet parcellázni és eladni a népnek és meghonosítani a nagybirtokoknak kisebb, 5-20 holdas

T A R C A.

Rég letűnt napokból.

Szürke éjszakákon, fájó álmokkal lelkemben, kóboroltam kiellen utcákon, ahol csak kísértetek járnak, szomorú esteiken, amikor a rég letűnt napok alakjai viruló formájukban jelennek meg előttem, átkos pillanatokban, amikor érzem az ember mivoltának gyarlóságát, — ó olyankor enyhületképen, vagy nagyobbbitva a lélekzabáló álmát, mindig eszembe jut egy éjszaka, egy szomorú emlék abból a töméntelen sorozatból, amik a gyermekkoromat alkotják, amik átkísértek az ifjúkorba is. Nekem legjobb barátom a szomorúság, s nem tudom miért, olykoron szeretettel merengek el a sötét barátokon.

Édes apánk nem volt otthon. Az Isten tudja, hol, merre küzködött a februári viharral. Erdő mélyén, vagy hegyoldalon, veszedelmes ut mentén, vagy völgyszakadéokban? Künn az utcán kegyetlenül pattogott a tél, emberalkotta lábnyom sehol, ha volt is, besöpörte újra a szél száraz csikorgó hóval! A szoba kályhájában éles sírással sistergett a belévetett nyirkos hasáb, amit még délután cepeltünk be az udvar üresedő favágójáról.

A szűk, rendetlen szobában négyen voltunk. Ketten aludtak, ketten ébren. Az egyik hugomat, a szép kis beszédes Marist még akkor vitték el Szent Györgyre, ahogy meghalt az édes anyánk. Új szülők jószívű emberek akadtak, akik fölakarták nevelni. Én Istenem! Azonmód, fejletlen leányka korában visz-

szá is hozták. Jobb így! Legalább megtanulta tisztelni az édes anya emlékét, amit nem homályosítottak még el az alapák, lányák. Eh, ezek derék emberek lehettek, de még se szerették volna az én kis hugomat úgy, ahogy ígérték. Okosan cselekedtek. Legalább megszokta idejekorán a szalmaviskók levegőjét, amikor anyyi sok rejtett álom, homályos bű, örök szeretet száll, el, kering.

Ott kuporkodtunk a meleg kuczkóban, én és a testvéreném. Az volt a bánatunk és örömünk szűk fészke; aki verést kapott, csak oda kotródott a kályha kuckójába, s ott a sírás után vagy játékaikat szedte elő, vagy édes alvási dőlt. Ha féltünk valamitől, a kuckó volt a rejtékely, ha valaki jól el akart bujni, csak a kuckót kereste fel. Estenden valamennyien oda szoktunk huzódni, különösen téli időben, amikor fahordás, forgácszedés, hősöprés és vízhozás után dideregve, átfázva, olyan jól esett a kis vacok fojtott melege. Olyankor el se fértünk mindannyian egy helyt, hogy szent legyen az egyezés, én a kályha elé álltam, a vén repedt — dülő kályha, egyik üveg tányérja elé — a többi eszeréptányér volt s azon keresztül bámultam a tüzet, a hasábok fényes, magas lángját. Egy-egy nyirkos darab megakadályozta a nagy égést, majd az is némi füstölés után izzó parázdarábokká változott.

Két hetes volt éppen Rózsika hugunk. Ő megszületett, az édes anyánk meghalt. S, hogy anya nem volt a házban, magához vette a kis angyalt a javasasszony, akinek nagy hite volt szélitiben. A kövér Sulyok Judit asszony.

Hirt vártunk, hogyan van szegényke, mert betegséggel született. Hiszen a lelke az örökön beteg lett volna úgy is, mert átok anyahalállal születni. Így hallottam pislogó pásztortűzek mellett ven, görnyedt emberektől, akiknek igazuk is volt! Így mesélték tollfószáskor a mesemondó asszonyok. De a természet bölcs mester. Fölzabadija a testért a lelket az átok alól.

Nyögtek a fák, huhogott a szél, dörmögés hallatszott, majd durva erős dörömbölés. Végül tisztán, érthetően vált ki mindezekből néhány nyers szó.

— Hé, ki van ébren? vagy fölzakitsam az ajtót? Hozom a halottat!

Azzal már ellőttünk is állt Sulyokné. És ahogy minket védtelen, reszkető gyermekeket megpillantott, lagygyá, édeskessé szelidült a hangja:

— Hol van apátok? hogy ilyenkor nincs itthon! Szegény fereg elpusztult... Itt a testvérték. No, ne féljete! Édes gyermekeim, majd lefektetjük szépen a földre a kis halottat, csipkés inget adunk rá, fejtől gyertya ég majd, csendes, szomorú lánggal. S ti itt virrasztatok, mert én nem maradok nálatok. Ma nem; mert otthon van még egy betegem. De küldök valakit, hogy el ne aludjatok. Biztosan eljön a leányom, az idősebbik... Hadd esőkoljalak meg benneteket!

Becsapódott a rozszant konyhaajtó, kutya-vonítás hallatszott, a gyertya égett s mi magunkra maradtunk halott testvérekkel.

Dehogyan jött el a Sulyokné leánya! Hogy is jött volna; az emberek félnek a halottól, csöndes borzalommal gondolnak rá, akarat-

részekben való bérbeadását, hogy akinek nincsen pénze örök áron venni földet, az bérlet útján jusson könnyen művelhető, hasznos hajtó földhöz, Meg kell tanítani az embereket belterjesen gazdálkodni, s mivel ezt más államokban meg tudták honosítani, s meg fogjuk érni rövid idő alatt, hogy a kivándorló véreink vissza fognak kíváncskodni a hazába, s itthon fognak közremunkálkodni, az erős, független Magyarország felepitésében.

A tapolcai járás műemlékei.

(Folytatás.)

- Haláp.** Dobosról címzett bakonyi Pálos kolostor romjai egy erdőség közepén, nem messze a halápi hegytől.
 Ádám Iván: Pálosaink épít. emlékei. Egyh.-m. lap 1883. 69.
- Hegyesd.** Várom.
 Régi képe. Birkenstein. 72.
 Karácsony Ádám: Hegyesd vár ismertetése. Győri Közl. 1858. 86.
 Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 345.
 Mezricky Péter: Hegyesd. Vas. Ujs. 1869. 43. Keppel.
 Könyöki J. rajza. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
 Arch. Ért. 1886. 185.
 Csánki D.: Mo. fldr. III. 11.
- Kapolcs.** Várom.
 Kékút. R. k. templom külsőben volt római feliratos kövek. Mommsen. 4136. 4137.
 Römer: Arch. Közl. III. 163.
 Récey V.: Balatonvid. kut. 16—8.
- Kisapáti.** Határában Diska nevű pusztán előkerült római sírok és maradványok.
 Récey V.: Balatonvid. kut. 23.
 Sz.-Keresztről címzett kápolna a határban a szőlők közt.
 Győri t. és rég. füz. III. 109.
- Kisdörgicse.** Templomrom.
 Leírása vázlatokkal Pelergius Jánostól. M. Biz. 1872. 89.
 Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.
- Kisfalud** határában Káptalan-Tóthin kívül jobbra az országutól pusztá templom áll, melyet a nép Kereki-Kallánnak nevez.
 Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 25.
 H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
 Storno Kálmán jel. M. Biz. 1877. 83. 86.
 Rajza. M. Biz. 1878. 28.

- L. még M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69.
Kövágó-Órs. Templomrom.
 Porlarius rajzai M. Biz. 1872. 89.
 Tandor O. jel. M. Biz. 2901. 75.
 A fülöpi, ecséri, sóstói és kisörsi pusztá templom.
 Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.
- Kövesd.** Románkori templomrom.
 Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 26.
 Kehely az ev. ref. templomban.
 Raocsa Jenő: Régi egyházi ötvösművek. Arch. Ért. 1891. 31—8. Képekkel.
- Köveskália.** Sóstói templomrom a XV. századból.
 Töltés-káliai templomrom.
 Römer: Arch. Közl. X. II. füz. 47.
 Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.
- Lesence-István.** Római ut nyomai.
 Récey V.: Balatonvid. kut. 24.
- Lesence-Tonra.** Római ut nyomai Deym gróf üvegházának falában.
 Római feliratos kő. (Mommsen. 4128.)
 Récey V.: Balatonvid. kut. 24.
 1754-beli harangja újraöntve. 1853.
 Römer Jgyk. I. 99. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
- Meszes-Győrök.** Római őrállomás alapfalai.
 Főszolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.
- Monostor-Apáti.** Templomrom.
 Tandor O. jel. M. Biz. 1901. 75.
 Szolgabirói jel. M. Biz. 1901. 82.
- Nemes-Káptalan-Tóti.** Római oltárkövek lelőhelye.
 Récey V.: Balatonvid. kut. Különlenyomat. 19.
- Nemes-Pécsőli.** (Pécel, Pécsely, Pécsöly.) Románkori ev. ref. templom. (Lebontották.)
 Pap Gábor: Még egy szó a pécsői régi templom ügyében. Pesti Napló. 1862. 67.
 Perlargus János jel. és vázlatai. M. Biz. 1862. 89.
 H. I.: Oesterr. Revue. 1865. II. 189.
 — — Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVII.
 — — No. Ó-ker. műeml. 119—20. Keppel.
 Arch. Közl. II. 312.
 Henc és Berg fölveszik a templomot. Arch. Közl. III. 170.
 Fölvételeik. M. Biz. Römer-hagy.
- A templom egykori falképei.**
 Römer: Régi falk. 5—8. Színes tábla és több fametszettel.
 Ev. ref. templom harangja Johann Koil und Anton Littman in Pest goss mich.
 Petseli Helv. Conf. tartó Ekklesia készítette 1794. felirattal.

- Römer Jgyk. VI. 58. és hagy. XLVIII. sz. cs. M. Biz.
 Másik harang e felirattal: Goss mich 1741. Matheus Kosterbauer in Graz.
 Römer-hagy. XLVIII. sz. cs. Jgy. VI. 59. M. Biz.
- Pécsöl felett Zádor vára,** rom. (Pusztavári várom?)
 Könyöki J. és Pelargus J. rajzai. M. Biz.
 Thaly K. jel. M. Biz. 1901. 75.
 Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 82.
- Nemes-Vita.** Vára.
 Arch. Ért. 1886. 185.
- Örvényes.** R. k. templom nagyharangján e felirás: Gaspar Mendl gos mich in Raab Anno 1795. Hat. mich die Ehre Gemeinde Örvényes zu Ehren des H. Emerich Gieszen lassen. 1895.
 Középső harangon Gaspar Mendl gos mich in Raab 1794. felirat.
 Kis harangon Johann Brunner gos mich in Ofen 1781. felirat.
 Römer-hagy. XLVI. sz. cs. M. Biz.
- A Balatonban talált falmaradványok.**
 Römer: Felszólítás a Balatonban felfedezett kőfal érdekében. Vas. Vajs. 1866. 45
 Récey: Baltonvid. kut. 9. 1.
- Rév-Fülöp** nevű szőlőhegy alatt, a Balaton mellett pusztá templom, a Balaton árterében. Külsején Sz.-Kristóf képe.
 Récey V. jel. M. Biz. 1890. 108.
- Salföld.** Pálos-kolostor romjai.
 Récey V.: Balatonvid. kut. 24.
- Ságh-pusztá** (Kegyess rendieké) temetőjében az egykori Ságh falu templomának romjai.
 Récey jel. M. Biz. 1890. 108.
- Sáska.** R. k. egyenes zárodású templom, kősisaku toronnyal.
 Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. 47.
 Ave Maria gratia plena. 1754. feliratu harang.
 Römer Jgyk. I. 119. és hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.
- Másik harang:** Martin Feltl hat nicht gegossen in Graz. 1773. felirattal.
 Römer Jgyk. VII. 119. és hagy. XXVIII. sz. cs. M. Biz.
- Sent-Békallya.** (Szent-Békallya.) Római feliratos kövek Ludvay János udvarában és kertjében, továbbá Borbély Gábor pajtája ormán.
 Römer Fl.: Arch. Közl. III. 162.
 Határában a Körmendiek szőlőjében a tötési templomrom a XIV. századból.
 Römer Fl.: Arch. Közl. X. II. füz. 48.
- Szigliget.** Románkori templomrom.
 Römer: Arch. Közl. X. II. 52.
 Rajza. Rtorno F. M. Biz. 1877. 28. 38. 45. 69. 83. 86.
 Említve Arch. Ért. 1878. 2. 279.
 H. I.: Műeml. oszt. Arch. Ért. 1885. XVIII.
 Ádám Iván: Arch. Ért. 1889. 366—8.
- Szigligeti várom.**
 Ország Tükre. 1862. 25. Keppel.
 Hunfalvy J.: Mo. és Erd. Kép. II. 345. Keppel.
 Mezricky P.: Vas. Ujs. 1869. 43. Keppel.
 Mo. s a N.-világ. 1876. 23. Keppel.
 Könyöki J. rajzai. M. Biz. 1885. 64. 65. 72., 1886. 3. 10. 18. 30. 62. 63.
 Arch. Ért. 1886. 185.
 Stefánia volt trónörökösé **rajza** O.-M. Mon. Mo. IV. 593.
 Csánki D.: Mo. fldr. III. 14.
 Tandor O. jel. a vár- és templomról. M. Biz. 1901. 75.
- Talán-Dörög d.** Templomrom.
 Régi keresztelő kut.
 Szolgab. jel. M. Biz. 1901. 84.
- Tapolca Héjói** ciszt. apátság helye és maradványai.
 Nemes József: A Sz.-Péter és Sz.-Pátról címzett tapolcai apátság története. M. Sion. 1863. 593.
 Knauz N.: Utóirat a tapolcai apátság történetéhez.
 A templom alaprajza Henc Antaitól. Römer-hagy. M. Biz.
 Arch. Ért. 1888. 376.
 Békefi R.: A ciszt.-r. tört. Mo. 9.
 Földvár az erdőben.
 Arch. Ért. 1888. 375.

(Folytatása következik.)

lanul tekintik meg, s ha lehet, kerülik!

A gyertya tündéri fényt varázsolt amint több, vagy kevesebb levegőáram jutott hozzája. A gyermekek mélyen aludtak, egyik se ébredt föl, érezték tán, hogy nyafogással, megzavarják a gyászt, bántanak a korán elköltözött nyugalmát. Megroppant erősen az egyik almárium, valami hosszunyaku váza eldőlt a tetején és kettétört

Eleinte a meghatottság szóvalanokká tett bennünket. Fájdalom, vagy gyerekes félelem, a szív érzése, vagy gondolkodni kezdő halavány képzelme volt az, ami lenyűgölten uralkodott? Mintha valami kísértő lidérc ült volna mellünkön, hangtalanul mozgott ajkunk, könnybe borult szemünk, s csak neztünk, bámultuk merően a halottat, az angyal, aki a menyországban imádkozik majdan két kis nevelten, testvérkéért vigasztaló imádságot.

Aztán, amint multak a percek, elszállt a lidérc-tánc másuvá ment kísérteti, fojtott, s szomorú hangok rebentek el ajkainkról, amik lassacskán egész szavakká, mondatokká tűzödtek. Ott a halott fejénél pedig hamvadta gyertya, már fogytán volt majdnem, s nekünk egy másik gyertyaszálát kellett előteremtenünk.

Konyha szekrényében, kályha vackában, katlan fenekén, ládafiában-sehol meg a nyom se a gyertyának. Pedig meghalt már a kis gyertya fénye elenyészett. sötétben áll a ragyogó gyertyatartó, rajta volt még az édes anyám kezényoma.

Utóljára is onnan került ki a keresve-keresett gyertyaszál, ahol eleinte nem kutattuk, az almárium tetejéről. Megtörtöltük egy kesz-

kenővel, aztán a néném reszketve, halk ima mellett meg is gyújtotta, oda is állította helyére.

A szokott tréfálkozások, a mindennapi zaj elmaradtak. A romlatlan lélek gyermekkedély százszerű lényegében bohó gondolatai kavarghattak az agyban csendes, méla beszéd a szív érzéseit tolmácsolhatta, amiből még sem hiányozhatott a sirásra való vágy, a félelem.

— Nezzük meg öcsikém, szólott néném, jöjj csak közelebb kihez hasonlít Rózsika, én hozzam, vagy te hozzád?

— Jó, de te menj elől, én meg utánad megyek, jaj, hadd fogom meg a szoknyádat!

— Nem, te flu vagy, neked kell elől menned, no ne felej, én se félek.

Köny perült le arcán és kékre vált ajkai didergedtek. Nem akart másodsor is a halotthoz menni, pedig, amikor a gyertyát meggyújtotta, szó nélkül tette oda Rózsika fejéhez. Engem ösztökélt, nógatott, ölelgetett, hogy bátorságra tüzeljen.

Aztán, mintha fuvongott volna valami erő, csudálatos könnyedséggel léptem a halott elé. Ugyanakkor köhögés hallatszott kívülről, majd édes apám hangja.

— No gyermekek, ébren vagytok még?

Az ajtó nyitásra nagyot lobbant a gyertya, majdnem kialudt végképpen. Amint megcsókoztuk és üdvözöltük édes apánkat, hangunk szomorú érteleniséget még nyugtalanna se tehette, máris meglátta testvérkenket.

Mi a meleg ágyba dőltünk, edesapánk étlen, szomjan, csöndes zokogással virrasztott tovább.

... El, el sötét barátok tunjeteik el, ti a rég multnak feledhetetlen szomorúságai.

Berkes Imre.

Egyről-másról.

Tiszelt Szerkesztő Ur!

Ismeri Ön Pry Pált? Persze hogy ismeri; hát tudja, én roppant kíváncsi ember vagyok és mindenütt szimatolok, hol lehetne valami érdekes hirt felfogni és közreadni. Képzelve, a multkor egy kis kirándulást tettünk Mucsára, és míg a feleségem és apró cselédeim a rokonokkal mulattak, addig én a kupak-tanács tagjaival szórakoztam. Mondhatom, nem sajnálom az utiköltséget, mert érdekes társaságot láttam együtt; ismét azon alakok, kiket 15 évvel ezelőtt láttam és kiket akkor becses lapjukban ki is szörkesztettem; de úgy mondják az atyafiak, hogy nem egészen úgy vagyunk Pry Pál ur, mint régente, mert már egy pár urat is belevettünk a kompániánkba és most már egy kissé vegyes a társaságunk. Sok mindenféléről beszélgettem a pasasokkal, tudakoltuk egymás egészségét, beszéltünk az időjárásról és egyéb ily szellemes dolgokról. Többek között említém Habakuk bátyámnak, ki már régi ismerősöm, hogy mégis csak boldog emberek maguk Mucsaiak, mert miniszter a képviselőjük, irigylik is magukat az egész országban ezért. „Hát szó ami szó, feleli ő, szép dolog ez ecsém uram! Nézze bátyám uram, ezt a kedvező alkalmat fel kellene használni maguknak, most könnyen kaphatnának polgári leányiskolát, kaszárnyát, kórházat, szóval, amit csak akarnak. Erre Habakuk bátyám rövidszaru pipájából egyet szíppant, more patrio hegyeset köp és aztán imígyen kezdi a szavazást: „Ej ecsém uram, maga ezt nem érti; ez mind nem kell nekünk. Hát tudja polgári leányiskola? Minek az nekünk? Az én leányom a zárdában írni olvasni megtanul, ez öleg. Aztán kaszárnya? hát tudja, az se köll; hogy mért? mert a baka az nem katoná, a huszár meg elszereti a feleségünket. Aztán kórház? Mi a fittyegős fenének köll ide a kórház? hogy nincs öleg nyavalya a városunkban? még utóbb az idegenek is cipelnek ide nyavalyákat.“ „Hát mit akarnának uram bátyám?“ „Tudja ecsém uram, ha fölmegey Pestre, mondja meg az excellentiás képviselőnknek, hogy ha már akar valamit tenni érettünk, vigye el innen a nyakunkról a — *financokat*, hogy a hegyen szabadon égethessünk pálinkát.“ Hogy is mondja „Rab Mátyás“-ban a ceremóniás mester: „*III-ik osztály hátra!*“ — gondolám magamban és ott hagytam a kompániát.

Isten Önnel szerkesztő ur!

Tiszeltölje

Pry Pál.

Tapolcán két év óta nagy mérvben lépett föl a difteritisz, ami azonban nemcsak nálunk hanem a járás, sőt az ország sok helyén járványszerűen lépett fel. — Ennek nem láthatjuk helyi okát, de nagyon esodálkozunk, hogy nálunk egyéb nyavalya nem ütötte fel a fel a fejét. Mert ha például tifusz lépne fel, annak okát már helyi okokban találjuk. Vagy nincs e igazunk? Nezzük csak. Tapolcán van olyan közkut, amelyből 20—25 lakó merit vizet. Mivel? Nem közös vödörrel, hanem piszkos, piszkosabb és legpiszkosabb kannával, vödörrel, dézsával. mindegyik külön kötéllel vagy lánccal. Már most tessék elképzelni, milyen lehet az ilyen kut vize? A víz, az élet és egészség fentartásának eme eminens tényezője. — Vagy nem-e így van? Hát itt nincs semmi mentesség. Vétkes mulasztása ez a köztisztaság ellenőrizőinek. Ily körülmények mellett nem volna csoda, ha a legkülönfélébb betegségek lépnének fel.

Vagy mit szólunk a nyilt vízvezetető árkokról, amelyekben a konyhahulladékok rothadása kábító büzt és fertőző levegőt terjesztenek szét. Vagy nem úgy van-e ez is? Tessék egy sétat tenni a város mellékutcáiban és csakhamar meggyőződhet bárki állításunk valóságáról. Valóban neveltséges, amit egyik oldalról kis kulturlépést teszünk, azt másik oldalról tiszteressen lerontjuk. Nemzeti nagyjaink neveit adtuk csak nem régen utcáinknak, és tessék csak végigmenni ezen utcákon, hány helyen folyik ki a mosogató vagy trágyalé, avagy hány árokban találhatunk valóságos szemét dombot. — Nagyon

jól tudjuk, hogy felszólalásunk nem tetszik azoknak, akik hivatva volnának mindezeket ellenőrizni, de bennünket a jóindulatu figyelmetetés mellett kötelességünk teljesítése vezet. Aki pedig ezért haragszik, annak nincs igaza.

H I B E K.

Halálozás. Özv. Sághváry Elekné szül. koltai Horváth Ida kövágóorsí földbirtokosnő folyó hó 22-én 67 éves korában Kővágó-Eörsön meghalt. Folyó hó 24-én temették el nagy részvét mellett. Az elhunytban dr. Sághváry Jenő tapolcai szolgabíró édes anyját gyászolja.

Kránitz Kálmán püspök. A veszprémi egyházmegye új segédpüspöke Kránitz Kálmán, Jánosi Ágoston c. püspök és Néger Ágoston apátkananok kíséretében Bécsbe utazott, hol Belmonte herceg nuncius jelenlétében megtörtént a processus informativus. E hó 15-én pedig Rómában N. Pius pápa praconizálta a mondott időben tartott konzisztóriában. A püspökké szentelés — mint nekünk Veszprémből jelentik — május hó első felében lesz Veszprémben.

A tapolczai urberi közbirtokosság folyó hó 21-én tartott ülésén a földadó kivétel alapiálul szolgáló kataszteri birtokivekben feltüntetett birtokosokat fogadta el közbirtokosoknak. Az urberi szerződésnek megfelelőleg az erdőbeli járandóságra 112 $\frac{1}{2}$ a legelő illetményre pedig 120 urberi telek után állspította meg az arányrészeket. Tehát úgy az erdő mint a legelő felosztatlanul közösen kezelteik. Az arányrészek megállapításának alapiálul szolgáló urberi telkekhez számította mindazon tapolcai határbeli belső és külső összes birtokokat Magyaros és Vendekhegy kivételével, melyek az elküönítéskor nem jutottak, illetőleg nem maradtak az uradalom tulajdonában. Hogy ezen urberi telkek helyesen legyenek az egyes tulajdonosok között összeírva, 15 nap alatt mindenki kiigazíthatja a kataszteri birtokivben a netán tévesen nyilvántartott birtokosokat és birtokokat. De a közgyűlés később is kiigazíthatja. Hogy a legelőn, ki, mennyi állatot tarthat, azt később fogják megállapítani, mert az első sorban is attól függ, hogy a legelőn összesen mennyi állat él meg? Ezt pedig csak szakértők állapíthatják meg, figyelembe véve a legelő minőségét, kezelését és a legeltetési szabályzatot. Tehát ez idő szerint azt, hogy kinek mennyi marhatartási joga lesz a közös legelőn, azt még megközelítőleg sem lehet megmondani. De remélhető, hogy ebben az évben azt is meg lehet állapítani. A közgyűlés az erdő és legelő gazdasági ügyviteli szabályzatát is megalkotta, amit helybenhagyás végett a miniszteriumhoz fölterjesztettek.

Bontják a veszprémi székesegyházat. A veszprémi székesegyház kibővítés, restaurálás alá kerül. A régi tptoml minden részét lefényképezték és tolyó hó elején megkezdtek a falak bontását.

Meghívó közgyűlésre. Vettük az alábbi meghívót: A Balatonvidéki filloxera ellen védekező egyesület május hó 5-én délelőtt 9 órakor Tapolcán a város háza tanácsteremben tartja közgyűlését, melyre címzettet tisztelettel meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés az 1906 évi működésről. 2. Az egyesület főállása vagy átalakítása érdemében hozandó határozat. 3. Indítványok. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, kérem a t. tag urat, hogy a gyűlésen okvetlen megjeleni szíveskedjék. Kelt Tapolcán, 1907. év április hó. Vastag János elnök.

A sümegi Ramazetter-szobor. Sümeg városa Ramazetter Jánosnak, a város néhai polgárának, aki több százezer forintos alapítványt tett iskolára, kórházakra s más közintézetekre, hálából szobrot emel. A szobor elkészítésével Istók János fiatal szobrászművésznket bízták meg, aki annak melléalakjait, illetve domborműveit, már elkészítette. A művész most a főalakot mintázza, melyet a nyár folyamán bronzba öntenek, úgy, hogy a szobrot még ebben az esztendőben leleplezik.

Időjárás májusban. A „Meteor“ jelzése szerint jövő május hó csomópontjai: 2—4—7—9—11—12—16—20—22—24—26—27—28—30-ra esnek. — A „Meteor időjelző-lapok előfizetési ára egy évre 5 korona, fél-évre 2 korona 50 fillér. Megjelenik minden hónapban négyszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II. kerület, Donáti-utca 8. szám.

Hajómenetrend a Balatonon május hónapban Boglár, Révfülöp, Badacsony és vissza utban. Bogláról Révfülöpre indul naponként délben 12 óra 15 perckor és este 7 óra 15 perckor. Révfülöpről Badacsonyra délben 12 óra 50 perckor és este 7 óra 45 perckor. Badacsonyból Révfülöpre délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről Boglárra indul délelőtt 9 óra 40 perckor és délután 5 óra 45 perckor.

Szőlőművelő és permetezőgépek bemutatása vidékünkön. A Tapolczavidéki Gazdakör felkérte a Magyar Szőlősgazdák egyesületét, hogy a balatonvidéki szőlősgazdákak alkalmas időben és helyen mutassa be a fogatos szőlőművelő és permetező gépeket. A munkabérek aránytalanul nagy emelkedésére és a munkásiányra való tekintettel nagyon helyen való volna ha a gépeket használhatnók. — Az eddig nyert tapasztalatok szerint a sík, vagy lankás területeken sikereit használhatók e gépek, de vidékünk egyes meredek fekvésű szőlőjében aligha tesz szolgálatot, különösen a sűrűbb ültetésnél. — A helyszínen nyert tapasztalatok fogják a gépek használhatóságáról a vidék szőlőbirtokosait meggyőzni.

Táncvigalom. A Tapolcai Katolikus Legényegylet ma este az egyesület helyiségében táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenkint 1 korona 20 fillér, családjegy 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és lapunkban nyugtáz.

Felvétel a csáktornyai tanítóképzőbe. A csáktornyai állami tanítóképző-intézet első osztályába az 1907/8. tanévre felvétetnek, kik életük 15 ik évét folyó évi szeptember 1-én betöltik, testileg épek és egészségesek s a polgári-, vagy középiskola 4-ik osztályát elvégezték. A felveendő első-éves tanító-növendékek közül 27-en államségilyben részesülnek. Még pedig, első sorban 23 növendék az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kap; ezenkívül közülök előmenetelükhöz és anyagi viszonyaikhoz képest ingyen, vagy mérsékelt áron az intézet köztartásán reggeli, ebéd és vacsorából álló ételmezést nyernek. A felvételre vonatkozó kérvények folyó évi június hó 1-ig a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendők. A kérvényhez csatolandó: a folyamodó születési bizonyítványa, mult tanévi osztálybizonyítványa, s a jelen tanévi időszak értesítője, továbbá tiszti orvosi bizonyítvány egészségi állapotáról és testi épségéről, hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, évi jövedelméről, a kiskoru családtagok számáról és életkoráról s a családfő polgári állásáról. Ha a kérvényhez szegénységi bizonyítvány csatolattik a kérvény s mellékletei bélyegmentesek.

Jönnek az olasz munkások. Kemény, elszánt harcban állanak még mindig a helybeli építőiparosok. Ez a harc eredménye egyelőre az, hogy szünetel a munka Tapolcán. Nincs aki építsen, pedig volna munka. Hogy, ki lesz a vesztes fél az előre látható. A munkások kimerülnek, ami természetes, mert nem rendelkeznek tőkével. Az ország legtöbb városában már munkába álltak a munkások és ha május elsejéig nem jön létre a békés megegyezés, akkor mint halljuk Tapolcára olasz építő munkásokat hozatnak a mesterek. Hisszük azonban, hogy erre nem lesz szükség.

Ki akar csendőr lenni? A belügyminiszter folyó év május 1-ére 810 főnyi legénységgel szaporítja a csendőrséget. A létszám-emelés folytán 810 főnyi katonaviselt ember kap biztos állást. Az őrmester napi fizetésén 3 korona 39 fillér, az őrsvezető 2 korona. 74 fillér, a csendőre 2 korona 20 fillér, a próbacsendőre 2 korona 06 fillér. Jelentkezni a csendőröknél lehet, ahol fel kell mutatni a katona-könyvet.

A balatonvidéki vasut építése. A legmegbízhatóbb helyről a következő értesítést nyertük: A balatonvidéki vasut kiépítéséről szóló 1904. XX. t.-cikket e hó 9-én hirdették ki. Tehát a vasutnak ez időtől számított két év alatt kell kiépülnie. A főrendiházban történt elfogadás után a kereskedelemi ügyek minisztere nyomban átírt a Magyar Államvasutak igazgatóságához, hogy a 8 és fél millió költséggel járó építkezések pályázatának elveit alapítsa meg. Az igazgatóság a munkálatokat már meg is készítette s azokat a miniszterium felülvizsgálta. E hó 12-én aztán visszaküldötte az igazgatósághoz azzal, hogy az árlejtési hirdetést tegye közzé. A negyven napos pályázati idő leteltevel megbíralják az ajánlatokat. Az aratás után, augusztusban kezdenek bele az építésbe.

Zalavármegyei alispánja Tapolcán. Arvay Lajos vármegyei alispán folyó hó 26-án városunkba érkezett és járásban építendő és javítandó hidak ügyében a vármegyei építészeti hivatal és kulturmérnök közbenjöttével vidékünk több hidját vizsgálta meg. Talán a Gulács-Kisapáti között levő veszedelmes hid is javítást kap.

Szarvas Tapolca határában. Tegnapelőtt este felé a községi téglaház közelében a szőlők között egy szarvastehen ment keresztül. A szőlőben dolgozók üzőbe vettek és a szegény állatot korokkal ütötték agyon. A tettesek elveszik méltó büntetésüket.

Tapolca község szabályozási térképének hivatalos felülvizsgálata és jóváhagyása. Langer István szolgabíró közlegény részéről, Eöry Miklós mérnök mint szakértő, továbbá Tibola János községbíró, Horváth Jenő főjegyző és Kell Dezső mérnök, mint a térkép készítőjének közbenjöttével tegnap történt a térkép hitelesítésének hivatalos eljárása. A térképről területszámításokat és a község több részén helyszíni próbameréseket eszközöltet, melyek pontos egyezése után a térképet minden kifogás nélkül jóváhagyásra ajánlotta. A jóváhagyott térkép betekintésre a község házában található.

Terjed a difteritisz. A gyermekek e veszedelmes betegsége, amely ellen azonban a haladó orvosi tudomány hathatós gyógyszerrel produkált, amely kellő időben alkalmazva biztos eredményes hatást ér el, — a mult hét folyamán még mindig nagyobb mértékben szaporodott, haláleset azonban az egész járvány ideje alatt csak egy volt. Talán a szokatlan időjárás is hozzájárul a betegség terjedéséhez.

Uj vívmány a helybeli postán. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter rendelete értelmében folyó évi május hó 1-től, a budapesti reggeli posta a déli vasut utján már délután 1 óra 40 perckor Tapolcára érkezik. A postáról 2 óra 30 perckor lesznek kihordva. Így tehát naponként háromszor kapunk levélpostát t. i. reggel, — a megelőző napi esti postát, továbbá délelőtt 10 órakor, — és a fent jelzett délutáni postát. A rég óhajtott dolog így rövid és sikeres keresztülvitelében nem csekély része van Muzsikár Ferenc derék postafőnökünknek, ki a közönség kérelmét és óhaját támogatva, sürgette a dolog mielőbbi elintézését.

Felhívás iparosainkhoz. A soproni iparkamara felhívást bocsátott a kerületen székelő összes gyár- közép- és kisiparosaihoz, a magyar királyi miniszter által az ipari munkások kiváló szorgalmának, buzgalmanak és jó magaviseletének jutalmazására rendszeresített jutalom díjak tárgyában, mely célra 100, egyenkint 100—100 koronás állami jutalomszavakat kiadott, melyből e kerületben 6 fog szétosztani, és nemcsak díjat, hanem elismerő okmányt is kap a jutalmazott. A jutalmazásra a munkaadó ajánlja munkását. Az a munkás, aki magyar állampolgár, aki 15 évig megszakítás nélkül alkalmazva volt, ez időbe a tanoncévek is beszámíthatók, — akiknek a rendes munkabérszáma évi 2000 koronát meg nem haladja. Mindezeket hiteles okiratokkal, esetleg munkakönyvvel kell igazolni. A beadvány és annak mellékletei bélyegmentesek és folyó évi június hó 15-ig kell a soproni kereskedelmi és iparkamarához benyújtani.

Holnap kezdődik a tapolcai magyar kirá-

lyi vincellériskolánál a néptanítók részére rendezett szőlő- és borgazdasági tanfolyam, melyre 17 vidéki tanító érkezik városunkba.

Badacsonyban új kikötő épül. Mint halljuk, a badacsonyi kikötőt teljesen átalakítja a kormány, és pedig oly módon, hogy a jelenlegi kikötő két oldalán háromszög alakban feltöltik, úgy, hogy a háromszög csucsánál lesz kikötőhid, mely előtt hullámgát lesz építve a hajó akadálytalan kikötésére. Így az új molóra a kocsik egészen a hajóhidig bemehetnek.

Tapolca vidéki Gazdakör tagjaihoz. Felhívja a Gazdakör mindazon tagjait, kik raffiát és kékgálitot rendeltek, hogy a raffiát a Gazdakör helyiségében minden kedden délelőtt 9 órától 12 óráig átvehetik ugyanott most már megkaphatják a gálitól is az utalványt. — Itt jegyezzük meg, hogy a köi tagjainak száma napról napra szaporodik ugyanarra, hogy jelenleg már három alapító és 416 rendes tagja van. Nagyarányu munkatervének keresztültvitelét az alapszabályok jóváhagyása után azonnal megkezdi.

Nagy nyerevény kis sorsjegyszámokkal a legbiztosabban úgy érthető el, ha Bogdány S. fővárosi sorsjegytároló részvénytársaságnál, Budapest, IV. Károly körút 20 szám alatt rendeljük meg osztályos sorsjegyeinket. E cégnél kaphatók kizárólag a nagyon kedvelt alacsony számok 1-től 300-ig. A születési éveket tartalmazó számok 1801-től az 1900 számig ugyancsak itt szerezhetők be. Sietünk, nehogy elkéssünk a rendeléssel, mert e különleges számok rövidesen elfognak.

Uj vasuti terv. Letenye mozgalmat indított, hogy megkérje a kormányt a balatoni vasutnak Keszthelytől Nagykanizsán, Letenye és Alsólendván át a stájer határig való kiépítésére. Letenye 100, Nagykanizsa 200 ezer koronát szavazott meg a vasutra, s nagy deputációt küldenek a kormányhoz.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban folyó évi május hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki utca 10) küldendők.

Tavaszi gyógyítások. Az életet ébresztő tavasz meleg napsugaraival földünk minden élő szervezetére hihetetlen hatással van. Életet ad és életet vesz! Különösen utóbbit bizonyítja sok embertársunk szomorú kimúlása, a kik áldozatai a márciusi nagy ébredésnek. Mert a tavaszi meleg nemcsak a test élettani sejtjeit szaporítja, hanem ilyenkor a testet emésztő kóros sejtek is rohamosan fejlődnek és pusztítják a testet. Ez okból leginkább tavasz idején szorult a szervezet az orvosi tudomány támogatására, mely hivatva van a test ellenálló képességét öregíteni és netalán fenálló betegségeket körülhatárolni, visszaszorítani. Az uralkodó orvosi irányok között ezen hivatásnak legelőkeltebben felel meg a vérgyógyítás (Hemopatia), mivel ez élettani új és tökéletes vért ad a testnek, a vérkeringést rendbe hozza és az összes szervek táplálkozását emeli, ezzel egyszersmind a szervezet ellenálló képességét növeli. Ezen gyógy mód megalapítója dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek e célra berendezett intézete van Budapest, V., Váci-körút 18 szám alatt. Mindazok, a kik közhvény, górvélykór, asthma, szív-, gyomor-, vese-, ideg- vagy vérbajban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen hírneves orvoshoz, mielőtt valami gyógyfürdőbe vagy gyógyintézetbe mennének. A kezelés igen egyszerű, kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatási zavarokat nem okoz.

Kiküldetés Koppenhágába. Dánia fővárosában ez év május—június hónapjaiban a világ összes sajtókiállítását rendeznek. A Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége legutóbb tartott választmányi ülésén megbízta Lenkei Zsigmondot, a Szövetség jegyzőjét a vilákiállítás tanulmányozásával. A tanulmányút eredményéről Lenkei az Újságkiadók Lapjában fog beszámolni.

Bankjegyek beváltása. A cs. kir. közös központi pénztár által kiadott és 1885. évi január 1-ről keltezett 5 forintos, valamint a cs. kir. központi pénztár által kiadott és 1884.

évi január 1-ről keltezett 50 forintos államjegyek teljes beváltása tárgyában a pénzügyminisztertől rendelet érkezett, mely szerint ezek az 5 és 50 forintos államjegyek más törvényes fizetési eszközökre leendő átváltás végett már csak 1907. évi augusztus 31-ig fogadhatók el a pénzváltással megbízott osztrák-magyar banknál és pedig annak budapesti főintézeténél és a magyar szt. korona országai területén működő fiókintézetnél.

Kétszer egymásután! Olvasóink figyelmét ismételten fejhívtuk arra, hogy sorsjegyeiket Dörge Frigyes bankházban, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt vásárolják. Hogy mennyire igazuk volt ezen ajánlásukkal, azt jegjobban bizonyítják a most befejeződött húzások. Számos oly főnyeremény volt, melyet ezen valósággal szerencsés bankház vevője ért el. Ismételten nyerték ott a legnagyobb nyereményeket, így most legutóbb még egymásután kétszer is. A 18-ik sorsolás alkalmával lett a 37.553. számú sorsjegyre 400.000. korona kifizetve és a 19-ik sorsolásnál 1907. április 15-én már ismét a nálunk vásárolt 8881. számú sorsjegy nyerte meg a 100.000 koronás főnyereményt. Oly szerencsés esemény ez, amely az osztályosorsjáték fennállása óta még nem fordult elő. A jegjobban örvendtünk annak, hogy az egész órási összeg (a 39278. számú sorsjegyre eső 100.000 koronás is) Magyarországon maradt. Ezek után a legmelegebben ajánljuk tisztelt olvasóinknak, hogy a mostani 20-ik húzása sorsjegymegrendeléseiket (egész 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolcad 1 korona 50 fillér) Dörge Frigyes bank házában, Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt minél előbb eszközöljék, mert bizonyos, hogy az egész világ részt akar venni a szerencsében; így hát a sorsjegyek a legrövidebb idő alatt eladatnak. Azok a megrendelők, kik lapunkra hivatkoznak, a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és mindazon előnyökben, amit egy elsőrendű bankház csak nyújtani képes.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság folyó hó 12-én tartotta év rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnök akadályoztatása miatt Bánffy György gróf választmányai tag elnöklésével. Az igazgatóságnak 1906-iki üzletéről szóló jelentését Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette elő. A jelentés mindenek előtt kegyeletesen emlékezik meg Jeney Lajos igazgatónak elhunytáról, azután válaszolva a lefolyt üzletén igen kedvező eredményeit. A társaság tűz-, valamint életbiztosítási üzlete, főleg a hazában nagy intenzitással műveltetvén, ismét szép emelkedést mutat, s kellő mértékben nyereséges volt. A jegüzlet kevésbé jelentékeny nyereségénél nagyobb fontosságú kedvező eredmény ebben az üzletágban az, hogy a társaság a több éves jégbiztosítások utolsó évi díjmentességét tökéletesen fedező 519 287 korona 86 fillér tartalékon felül még egy 500.000 korona összegű jégbiztosítási tartalékot is alkotott, mely a jövő évek üzleteredményeiből egy millió korona erejéig fog felemeltetni. A társaság 1906. évi nyeresége az elemi és az életbiztosítási üzletágak eredményeinek összesítése után 3,827,635 korona 32 fillér, mely összegből a mindennemű tartalékok, valamint egyéb társasági alapok újabb bővítésére részeltetések után részvényenkint 400 korona osztalék kerül kifizetésre. A közgyűlés meglepéssel vette tudomásul az eredményt s a felmentvényt az igazgatóságnak megadta. A felügyelő-bizottság ezuttal új választás alá került s tagjaivá ismét Berzeviczy Albert, Burchard-Béla váry Konrád, Hajós József, Német Titusz és Radvánszky Geza báró választottak meg. A megüresedett igazgató tagsági helyet a közgyűlés Szende Károly egyhangú megválasztásával töltötte be. Szende igazgató már több mint negyven éve a társaság kiváló tisztviselője, legutóbb aligazgatója volt. Igazgatóvá történt megválasztásával, mint szakigazgató egyúttal a vezérigazgató helyettesévé lett. A társaság főpénztára az osztalékot már a holnapi naptól fogva fizeti is. A társaság igazgatósága Barabás Adolf cég jegyzőt s a viszontbiztosítási osztály főnökét aligazgatóvá nevezte ki, Bara Péter Zsigmond károsztályi és Róna Márk életosztályi főnököt pedig cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel.

Szerkesztői üzenetek.

H. M. Budapest. Hálás köszönettel vettük az érdekes cikket, de csak a jövő számunkban hozhatjuk, kissé későn érkezett.

Dr. K. Gy. A mulasztások ostorozását célzó érdekes sorait mindig örömmel vesszük. — Minél többször legyen szerencsénk.

K. L. Káptalantóti. A Gazdakör fajbaromfi kakashoz fog tagjai részére kérni, miből a rennelkezésre álló mennyiségből arányosan elosztva kapnak az egyes községekből a kör tagjai.

HIRDETÉSEK.

Állandó fogműterem.
WELLNER GYULA
 veszprémi fogász állandó fogműterme
Tapolczán, Eibeschütz-szálloda.
 TAPOLCAN tartózkodik **julius**
hónap kivételével minden hónap
20-tól 27-ig bezárólag.
 Készít minden a műfogászat
 körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért

Nagyobb összeg pénz
 találtatott a nagyvázsony-tapolczai
 országoton.
 Jogos tulajdonosa kellő bizonyíté-
 kok mellett nálam jelentkezék.
 Petend 1907. április 23-án.
Unger Ferencz.

Dr. Fischer Gyula házában
három szobás lakás
 üzlethelyiséggel
 együttesen, vagy külön-külön
 bérbbe adó. 2-3

Rohitschi Styria-forrás.
 Orvosilag ajánlott gyógyviz
 gyomordaganat, — görcsök, Brigf
 féle vesegyulladás, torok és gége
 katarus, gyomor és bél katarus, cukor
 betegségek, székrekedés és májbeteg-
 ség ellen.
Kitűnő eredmény!
 Főraktár Magyarország részére:
HOFFMANN JÓZSEF, Budapest, Batory-u. 8

Eladó
 tisztavérű **tenyészkán**
 berkshirei
és ugyanolyan kethónapos malacok,
Csöndes József ügyvédnél
Tapolcan.

1350 tkv. 1907. szám.
Árverési hirdetményi kivonat.
 A tapolczai királyi járásbíró, mint te-
 lekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy
 a **Tapolcai Takarékpénztár** végrehajtható-
 nak **Körmendy Jenő** szentbékálai lakos el-
 leni 2000 korona s járuléka iránti végre-
 hajtási ügyében az árverés a tapolczai kir.
 járásbíró területén levő 1. a szentbékálai
 637. sz. tkvben 601/a. hrsz. alatt Körmendy
 Jenő és neje Perger Gizella nevében álló és
 1881. 60. t. c. 156. §-a a) pontja alapján
 egészben eladandó kishegyi szőlő 214 kor.;
 2. A szentbékálai 911. sz. tkvben 835/d.
 hrsz. alatt végrehajtott szervenő tulajdonát
 képező öreghegyi alatti szántó 306 kor.; 3.
 a szentbékálai 907. sz. tkvben 1007/b. hrsz.
 alatti végrehajtott szervenő tulajdonát tevő
 rét 104 korona; 4. a szentbékálai 780. sz. tkv-
 ben 1173/a. hrsz. alatt ugyanannak tulajdo-
 nát tevő felsőréti rét 102 korona; 5. a szent-

békálai 786 sz. tkvben l. 1084/c. hrsz. a.
 ugyanannak tulajdonát tevő parragréti szántó
 491 korona; 6. az ugyanazon tkvben +
 1008/a. hrsz. ugyanannak tulajdonát tevő
 kopárréti rét 275 korona; 7. az ugyanott
 ugyanannak tulajdonát tevő 1070 hrszámú,
 2300 korona szőlőfelújítási kölcsönrel ter-
 helt füzesi szántó 871 korona; 8. a szent-
 békálai 38. sz. tkvben 647. hrsz. alatt 1/4
 részben Körmendy Jenő, 2/4 részben Kör-
 mendy Alajos és neje Huszár Mária és 1/4
 részben Körmendy Alajos tulajdonát tevő
 és egészben eladandó ereszevényi erdő 13
 koronában ezennel megállapított kikiáltási
 árban elrendeltetik, s hogy a megjelölt ingat-
 lan
1907. évi május hó 23. napjának
délelőtt 10 órája
 Szentbékalla községhezánál megtartandó
 nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul
 is eladatni fognak.
 Az árverezni szándékozók kötelesek a
 kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óva-
 dékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek
 kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való
 előleges letétele hitelt érdemlőleg iga-
 zolni.
 Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi
 hatóságnál és Szentbékalla községhezánál
 betekintheők.
 A királyi járásbíró mint telekkönyvi
 hatóság.
 Tapolczán, 1907. március 9.
Papp, királyi járásbíró.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer
 Egyedüli-gyáros: **Fritz Schulz** jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

KÜLÖNÖS FIGYELEM!

A rendkívül kedvelt alacsony számok
1 számtól 300 számig
 kizárólag a mi gyűjtődénkben kaphatok.
 Ugyancsak a születési éveket
 tartalmazó számok.
1801 számtól 1900 számig.

A fenki számok rendkívül nagy keresletnek
 örvendenek, ennélfogva kérjük mielőbb be-
 cses megrendelését.

BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegyiroda részv.-társaság
 Budapest IV., Károly-körut 20.
 Telefon 88-16.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:
 1/8 sorsjegy K. 1.50 | 1/2 sorsjegy K. 6.—
 1/4 " " 3.— | 1/4 " " 12.—
 Postai szétküldés utánvétellel, vagy a pénz
 előzetes beküldése után.

Areször hölgyeknél csunya és eltorzító :
Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZORVESZTÓ“
által. Ára korona 7.—. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmetve zárt levélben küldetik.
Rendelhető csak

Schmidek J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12

Non plus ultra

a jelenkor legjobb peronospora feskendője. kivehető szélkazánnal, melynek javítása sok idő és pénzmegtakarítással jár, munkaképességre és tartóságra felülmulja az összes eddig forgalomba hozottakat, minden egyes darabért 5 évi jótállás.

Kapható
ERDÉLYI PÁL
vashereskedése és gépraktárában
3-8. Tapolca, főter.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb és legolesőbb élelap

Szerkesztői: Heitai Jenő.
Főmunkatársak! Ambrus Zoltán
Molnár Ferenc, Herczeg Ferenc
Ignotus, Szomori Dezső
Képei javat: Lincik Lajos, Vesztróczy
Manó, Paulini Béla, Feiks, Vadasz,
Erdey, Olah, Süle, Csukassi, Kohér,
és Kondor rajzolja.

Pénteken aélben már kezhez
kapják a vidé **FIDIBUSZ-t**
ki előfizetők a

Előfizetési ára páratlanul olcsó:
Egész evre 6 Kor. Negyedévre 1 K. 50 fill.
Félévre 3 kor. Egy hóra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. 10 fill.

Friss, vidám, pajkos,
eredeti, eleven, érdekes,
bátor, díszes illusztrált
heti élelap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld.
a **FIDIBUSZ** kiadóhivatala
Budapest, Róka Szilárd-utca 9.

2127. szám. tkv. 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

Pauk J. Izidor tapolcai lakos végrehajtatónak Molnár Horváth Jánosné tapolcai lakos elleni 113 korona 78 fillér és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíróság területén levő a halápi 111. sz. tjkvben 502. hrsz. alatt felvett és 2000 korona szőlőfelújítási kölcsönrel terhelt halápi hegyi szőlőnek ezelőtt Molnár Horváth Jánosné szül. Rác Anna, jelenleg Rác Janosné szül. Szeli Erzsébetet illető 1/2 része 859 korona; a tapolcai 4282. sz. tjkvben 1859. hrsz. alatt felvett és 1/2 részben Molnár Horváth János, és 1/2 részben ezelőtt Molnár Horváth Jánosné, jelenleg Rác Janosné szül. Szeli Erzsébet nevében álló és az 1881. évi 60. t. c. 156. §-a d) pontja alapján egészben eladandó hosszú-dülőbéli ház, udvar és kert 200 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlan az

1907. évi június hó 12-ik napjának délelőtt 10 órájkor,

alulirt tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Tapolca községhezánál betekintheők.

A királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1907. március hó 23-án.

Papp, kir. járásbíró

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK!!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 30 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt, a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 6 a 100.000, 3 a 90.000, 3 a 80.000, 3 a 70.000, 4 a 60.000, több 50.000, 30.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új magyar osztálysorsjátékban **125 ezer sorsjegyre 62.500 pénznyeremény** jut és összesen **16 millió 457 ezer korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 kor. és meg sok egyéb nyeremény,

A hét melyik napja bír Önre nézve különös jelentőséggel? Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese

VASARNAP 2398	HÉTFŐ 17328	KEDD 64483	SZERDA 123035	CSÜTÖRTÖK 2884
PÉNTEK 19196			SZOMBAT 66023	

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1. eredeti sorsjegy fr. — 75 vagy K. 1:50 1. eredeti sorsjegy frt. 1,50 vagy 3 korona.
2. " " " " 3. " " K. 6 2. " " " " 6 " " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

toljó évi május hó 5-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

Szövegnyom: Bankház R.-T. BUDAPESTEN. Szövegnyom: Török, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruhánk osztálysorsjáték üzletei: Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók Váczi-körút 4/a. II. fiók; Teréz-körút 46/a. III. fiók; Múzeum-körút 11/a.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldi fölülmúl hazánk természetes szén-savas vizek királya:

a mohai **ÁGNES** Forrás.

Millenniumi nagy eredméllyel kitértetve.

Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbetegségeknek.

Főraktar Zalamegye és vidéke részére: HOFFMANN JAKAB FIA cégnél Keszthelyen.

Kedvelt borviz!

Olcsóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!

KIADÓ VILLA.

A jövő nyári idényre Rév-Fülöpön

NAGYOBB URILAK

fedett tekepályával **kiadó**

Bővebb értesítést ad **Wolf Gyula.**

A NAP

A magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **Braun Sándor**
Politikai főmunkatársai: **Bródy Sándor, Lengyel Zoltán** és **Dr. Kalmár Antal**

A NAP a 48-as eszmék leghívebb katonája és a 67-es politika kérelmelhetetlen üdözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

A Nap nemcsak a legkitünőbb lap de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 krajcár.

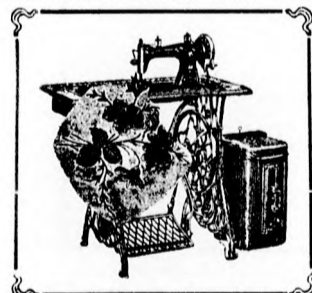
Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld: A NAP kiadóhivatala VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 9. szám.

Vajda Sámuel

gazdasági, szőlészeti és varrógépek kereskedése és raktára TAPOLCZA. (Zalamegye.) Kossuth Lajos-utca

Eredeti gyártmányok **karikahajós varrógép**, Central BOBIN varrógép, hosszú hajós Singer gép, Minerva varrógép, és ezekhez szükséges összes alkatrészekből raktárt tartok. Beszereshetők nálam a mai kor igényeinek

minden tekintetben megfelelő varrógépek, melyek mindegyikén a szép és kifogástalan varrason kívül még a divatos műhimzés, monogram és ajtó munkák, applikációk is véggezhetők. Minden munkából díjmentes és alapos

oktatást adok minden gépvevőnek saját lakásán. Gazdasági gépekből beszerezhetők nálam a jelenkor legjobb cséplőgépei és benzínmotorai, továbbá vető és daráló-gépek, egy és több vasu ekék és permetező, valamint más kisebb gazdasághoz szükséges gépezetközök.

Minden eladást a legkedvezőbb fizetési feltételek és jótállás mellett eszközölök.

Varrógépek és irogépek javítását elfogadom jótállás mellett.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyar Ezüst és Fémáru Gyár gyártmányainak raktára.

Kávéházi és vendéglői berendezési cikkek-ből, mindennemű alpacca és ezüst tárgyakból, és evő eszközökből nagy választék.

PONGRÁCZ LAJOS

üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-áru üzletében,

TAPOLCZA, Kardos-féle ház.

Ugyanott mindennemű üveg, porcellán, kép, tükör és lámpaárak mélyen leszállított áron kaphatók.

Nagy választék étkező készletekből, továbbá kávés, teás- és üveg-szervizekből.

Épület üvegezés jutányos áron.

Ugyanitt egy fiu tanoncnak felvétetik.

Jelzálogkölcsonöket

házaakra, földbirtokokra folyósítok, drágább kamatu kölcsönöket 4-5 nap alatt 5 1/2 százalékra konvertálok

ECKSTEIN SAMU

bankbizományos

Zala-Szent-Gróton.

Bővebb értesítés Erdős Ferencnél Tapolczán is nyerhető.

Nagymennyiségű

bükkfa-keréktalp

kapható

Frank Bernátnál, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Fris sertés- és I. rendű sertés-zsir, hajt és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

Nagyban és kicsiben.

Szőlőkaró-eladás.

Nagyobb mennyiségű hasított és faragott tölgyfa-karó, ugyszintén faragott tölgyfa cölöp, ezenkívül szép tűzifa, hasáb és gömbfa kerül folyó év tavaszán zalacsányi erdőmön eladásra.

A karó 2 méter hosszú és kellő vastagsággal bír. Ennek 1000 drbja az erdőn átvéve 52 korona, a zalacsányi állomásra szállítva pedig 58 korona.

Bővebbet **Fischer Ignác** erdőtulajdonosnál, Nagykanizsán.

A nagym. belügyminiszterium 73598/IV. 1903. B. M., illetve 2150/904. IV. B. számú körrendeletének megfelelően berendezett, kisebb és nagyobb gazdasági gépekhez és malom-berendezésekhez szükséges

MENTŐSZEKRENYEK

kaphatók

Vajda Sámuel

gépraktárában, TAPOLCÁN.

Ugyanott vízmentes ponyvák is kaphatók.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

- I. rendű leveshus 68 kr.
- pecsenye husok 72 "
- II. rendű leveshus 64 "
- szegy hus 60 "

Borjuhús:

- eleje 70 kr.
- hátulja 80 "
- az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros.

Tapolca. (Főtér.)

Szölőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

LOKOMOBILOK, GÓZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK,

TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, stb. stb.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége, BUDAPEST.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Negyvenkilencedik évi zarszámla 1906. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for the first business, showing expenses (KIADÁSOK) and income (BEVÉTELEK) in two columns, with sub-sections for fire, transport, and burglary insurance.

VAGYON. Mérlegszámla 1906. december 31-én.

Balance sheet table (VAGYON) for the first business, listing assets and liabilities in two columns.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvennegyedik évi zarszámla 1906. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for the second business, showing expenses (KIADÁSOK) and income (BEVÉTELEK) in two columns, specifically for life insurance.

VAGYON. Mérlegszámla 1906. december 31-én.

Balance sheet table (VAGYON) for the second business, listing assets and liabilities in two columns.

Steiner Jenő, Budapest, 1906. december 10-én. Az igazgatóság: Gergely Tódor, a központi könyvezés főnöke. Members: Báro Harkányi Frigyes, László Zsigmond, Ormody Vilmos, gróf Zichy Nándor.

Tapolcai főgynökség: Id. Leszner József.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.